

Roma Yimisikamiya Chiono Chirevo — Nhamba Yepfumbamwe

Kukana Misingi: Mabishano kuhusu “Kila Siku” na Matokeo ya Kukataa Kweli katika Unabii wa Waadventista

Jeff Pippenger
2024-08-21

Sasa tunashughulikia mstari wa kiunabii wa mivutano ndani ya historia ya Waadventista ambayo imetokea kuhusu alama mbalimbali za Rumi. Kwa sasa tunashughulikia “ya daima” katika kitabu cha Danieli. Mvutano huo unawakilisha kuzikataa misingi ya Uadventista, kuikataa mamlaka ya Roho ya Unabii, na kumkataa mjumbe aliyeteuliwa na Mungu. Kuikataa kazi ya Miller pia kunawakilisha kuikataa elimu aliyokuwa amepewa Miller na malaika wa mbinguni, waliomwongoza Miller kwenye uelewa wake wa ujumbe uliotokana na kuongezeka kwa maarifa wakati kitabu cha Danieli kilipofunuliwa mwaka 1798.

Avo vanoramba chokwadi chinoratidza simba (Roma yechihedheni) rakadzivisa simba reupapa kuti risazarurwe muna VaTesaronika Wechipiri, vanoratidza kuti havadi chokwadi; uye nokuramba rudo rwechokwadi, vanogamuchira nhema. Nhema iyoyo, zvakare, inovapinza mukunyengerwa kukuru. Nhema ndiyo chikonzero, uye kunyengerwa kukuru kwavanogamuchira ndiwo mugumisiro. Kusava norudo rwechokwadi ndiko kunovakurudzira. Nhema inomiririra kusarudza kugamuchira dzidziso yeBhaibheri nenzira yokupesana-siyana, zvichipesana naavo vanotenda muchokwadi chisina kumonyororwa. Ndicho chikonzero mufananidzo waPauro wokunyengerwa kukuru, muna Isaya, uchimiririrwa sokunyengerwa kwakawanda, kwete kungova kunyengerwa kumwe chete. Rimwe boka nderea vanoda chokwadi, vanogamuchira hwaro hwechokwadi chisina kumonyororwa, uye vanoziwikanwa naIsaya savanodedera pashoko raMwari.

Zvanzi naJehovha, achiti, Denga ndicho chigaro changu choushe, nenyika chitsiko chetsoka dzangu; imba yamungandivakira iri kupiko? nenzvimbo yokuzorora kwangu iri kupiko? Nokuti zvinhu izvi zvose zvakaitwa noruoko rwangu, uye ndizvo zvakatanga kuvapo, ndizvo zvinotaura Jehovha; asi munhu uyu ndiye wandichatarira, iye ari murombo nowomweya wakaputsika, unobvunda neshoko rangu. Uyo anobaya nzombe akaita somunhu anouraya munhu; uyo anobayira gwayana, sokunge anodambura mutsipa wembwa; uyo anopa chipiriso choupfu, sokunge anopa ropa renguruve; uyo anopisa rusenzi, sokunge anorumbidza chifananidzo. Hongu, vakazvisarudzira nzira dzavo vamene, uye mweya yavo inofarira zvinonyangadza zvavo. Neniwo ndichavasarudzira kunyengerwa kwavo, ndigouyisa pamusoro pavo zvinhu zvavanotyia; nokuti pandakadana, hakuna wakapindura; pandakataura, havana kunzwa; asi vakaita zvakaipa pamberi pameso angu, vakasarudza izvo zvandisina kufarira. Inzwi shoko raJehovha, imi munobvunda pashoko rake; Hama dzenyu dzinokuvengai, dzinokudzingirai kunze nokuda kwezita rangu, dzakati, Jehovha ngaakudzwe; asi iye achaonekwa kuti akupei mufaro, uye ivo vachanyadziswa. Isaya 66:1–5.

Abo vanodendera paShoko raMwari ndivo vakarambwa vaIsraeri, avo mumazuva okupedzisira ndivo vanomiririrwa sechiratidzo.

Ndipo adzakhazikitsa mbendera ya mitundu ya anthu, ndipo adzasonkhanitsa othamangitsidwa a Israyeli, nadzasonkhanitsa pamodzi obalalika a Yuda kuchokera ku malekezero anayi a dziko lapansi. Yesaya 11:12.

Mwari vanozivisa kuti Ndiye akavaka imba iyo boka riri kupa zvibayiro zvakashatiswa rinoti nderaro rakavaka. Ndiyo imba yavanovimba nayo pavanoparidza vachiti, “iyi ndiyo temberi yaJehovha.”

Ima pa gedhi raShe reImba raJehovha, ugoparidza ipapo shoko iri, uchiti, Inzwai shoko raJehovha, imi mose vaJudha, munopinda napamasuwo aya kuzoshumira Jehovha. Zvanzi naJehovha wehondo, Mwari waIsraeri, Gadzirisai nzira dzenyu namabasa enyu, zvino ndichakugarisai panzvimbo ino. Musavimba namashoko enhema, muchiti, Temberi yaJehovha, Temberi yaJehovha, Temberi yaJehovha, ndizvo izvi. Jeremia 7:2–4.

Avo vanovimba nemashoko enhema ndivo vanotenda nhema. Imba yakavakwa naShe yakamiswa pamusoro penheyo yaakaitawo Iye. Boka rakaramba kupindura pakadanwa naMwari, rakasarudza nzira dzaro pacharo rikafadzwa nezvinonyangadza. Vakasarudza “nzira” uye “zvinonyangadza,” muzvishinji, apo Jeremia akataura kuti kwaingova nenzira imwe chete yokufamba mairi.

Zvanzi naJehovha, achiti, Mirai panzira, mutarise, mubvunze nzira dzekare kuti, Ndeipi nzira yakanaka? mufambe mairi, mugowana zororo remweya yenyu. Asi vakati, Hatizofambi mairi. Uyezve ndakagadza varindi pamusoro penyu, ndichiti, Teererai kurira kwehwamanda. Asi vakati, Hatingateereri. Naizvozvo inzwai, imi ndudzi, muzive, imi ungoro, zviri pakati pavo. Inzwa, iwe nyika; tarira, ndichauza zvakaipa pamusoro pavanhu ava, zvinova chibereko chemifungo yavo, nokuti havana kuteerera mashoko angu, kana murayiro wangu, asi vakauramba. Zvinondibatsireiiko kuti zvinonhuhwira zvichibva Shebha zvinosvika kwandiri, nomuravira unotapira unobva kunyika iri kure? Zvibayiro zvenyu zvinopiswa hazvigamuchiriki, nezvibayiro zvenyu hazvindifadzi. Jeremia 6:16–20.

Mu ndima ya khumi na isanu, Yeremiya ayitana mpingo woipa umene sunafune kumvera, ngakhale unali ndi makutu, kuti “msonkhano wa onyoza.” Mpingo umenewu unapatsidwa “mlonda” m’mbiri ya uthenga wa mngelo woyamba ndi wachiwiri, ndiponso kachiwiri m’mbiri ya mngelo wachitatu, koma anakana kuyenda m’njira yabwino, imene ili mayendedwe akale. M’malo mwake, anayenda m’“njira.” Chifukwa cha ichi, Yesaya akusonyeza kuti Mulungu adzasankha zosocheretsa zambiri, popeza iwo anasankha kuchuluka kwa njira zabodza m’malo mwa njira yeniyeni ya mayendedwe akale. Monga mwa umboni wa Yesaya, kulambira kwa msonkhano wa onyoza kukanidwa ndi Ambuye. Mlango White amagwirizanitsa mwachindunji kuchuluka kwa zosocheretsa kwa Yesaya ndi chinyengo champhamvu cha Paulo, ndipo amachiyika m’mawu a kukana choonadi cha maziko, maziko amene Ambuye anamanga ndipo amamangirapo nyumba Yake.

“Uyo anoona zviri pasi pechiso chezvinhu, anoverenga mwoyo yavanhu vose, anotaura pamusoro paavo vakapiwa chiedza chikuru achiti: ‘Havasi kutambudzika nokushamiswa

pamusoro pemamiriro avo etsika nomweya.’ Zvirokwazvo, vakazvisarudzira nzira dzavo vamene, uye mweya yavo inofara muzvinonyangadza zvavo. Neniwo ndichasarudza kunyengedzwa kwavo, uye ndichaunza pamusoro pavo zvinhu zvavanotyia; nokuti pandakadana, hakuna akapindura; pandakataura, havana kunzwa; asi vakaita zvakaipa pamberi pangu, vakasarudza izvo zvandisina kufarira.’ ‘Mwari achavatumira kunyengerwa kune simba, kuti vatende nhema,’ nokuti havana kugamuchira rudo rwechokwadi, kuti vaponeswe,’ ‘asi vakafarira kusarurama.’ Isaya 66:3, 4; 2 VaTesaronika 2:11, 10, 12.

“Morutiši wa legodimo o ile a botšiša a re: ‘Ke bofora bofe bjo bogolo le go feta bjoo bo ka arošago monagano, go feta boikaketši bja gore le aga godimo ga motheo wo o nepagetšego le gore Modimo o amogela mediro ya lena, mola ge e le gabotse le phethagatša dilo tše dintši go ya ka leano la lefase gomme le dira sebe kgahlanong le Jehofa? Ao, ke timetšo e kgolo, bofora bjo bo goketšago, bjo bo tšeelago menagano ge batho bao ba kilego ba tseba therešo ba tšea sebopego sa borapedi e le moya le maatla a bjona; ge ba nagana gore ba humile, ba atile ka dithoto, gomme ga ba hloke selo, mola ge e le gabotse ba hloka dilo tšohle.’”

“ Xikwembu a nga si cinca hi tlhelo ra malandza yakwe yo tshembeka lawa ma hlayisaka swiambalo swa wona swi nga ri na xivati. Kambe vo tala va huwelela va ku, ‘Ku rhula ni ku hlayiseka,’ kasi ku lovisiwa ka xitshuketa ku le ku va weleni. Loko ku nga vi na ku hundzuka loku heleleke, loko vanhu va nga titsongahatiki etimbilwini ta vona hi ku pfumela swidyoho kutani va amukela ntiyiso hilaha wu nga hakona eka Yesu, a va nga ka va nga ngheni etilweni. Loko ku basisiwa ku ta va kona exikarhi ka xiyimo xa hina, hi ta ka hi nga ha tshami hi ntshunxekile, hi tinyungubyisa hi ku va hi fuwile ni ku andzisiwile hi rifuwo, hi nga pfumali nchumu.

“Ndiani angataura nechokwadi kuti: ‘Ndarama yedu yakaedzwa mumoto; nguo dzedu hadzina kusvibiswa nenyika?’ Ndakaona Murayiridzi wedu achiratidza nguo dzeicho chinonzi kururama. Achidzikamura, akafumura kusviba kwakanga kwakavanda pasi padzo. Ipapo akati kwandiri: ‘Hauoni here kuti vakafukidza nokunyepedzera kusviba kwavo nokuora kwehunhu? ‘Guta rakanga rakatendeka rashanduka sei kuita hure!’ Imba yaBaba vangu yaitwa imba yokutengeserana, nzvimbo yakabva kuvapo kwoumwari nokubwinya zvaMwari! Nemhaka yeizvi kune utera, uye simba haripo.’” Testimonies, volume 8, 249, 250.

Mundima iyi, ungoro ya Yeremia ya wákuseka yikulongosoreka kuti ni Wálaodikea, awo mbasungwana wambura vinjeru.

“Hali ya Kanisa inayowakilishwa na wanawali wapumbavu, pia inanenedwa kuwa ni hali ya Laodikia.” Review and Herald, Agosti 19, 1890.

Na mapandza ya matlhari ma kombisa ku pfumala ka wona ka mafurha hi nkarhi wa ku fika ka Nkandziyiso wa Vusiku Xikarhi, loko ma amukela ku kanganyisiwa loku fambisanaka ni ku hlawula ka wona ka khale ka ndlela leyi ma faneleke ku yi teka, kasi ma ala tindlela ta khale ta Yeremiya. Tindlela ta khale hi tona laha ku kumekaka ku wisa ni ku phyuphyisa, naswona ku wisa ni ku phyuphyisa hi yona mpfula ya le ndzhaku.

“Nikaelekezwa hadi wakati ambapo ujumbe wa malaika wa tatu ulikuwa ukifungwa. Uweza wa Mungu ulikuwa umekaa juu ya watu Wake; walikuwa wametimiza kazi yao na walikuwa wameandaliwa kwa saa ya taabu iliyokuwa mbele yao. Walikuwa wamepokea mvua ya mwisho, au uburudisho utokao katika uwepo wa Bwana, na ushuhuda ulio hai ulikuwa umehuishwa. Onyo kuu la mwisho lilikuwa limesikika kila mahali, nalo lilikuwa limewachua na kuwaghadhibisha wakaaji wa dunia ambao hawakutaka kuupokea ujumbe huo.” Early Writings, 279.

Icho chiri munguwa yokudururwa kwaMweya Mutsvene apo kunyengedzwa kukuru kunodururirwa pamusoro pemhandara dzoupenzi dzeRaodhikia dzisingadi chokwadi, naizvozvo dzikasarudza kutenda nhema panzvimbo pechokwadi. Kuramba chokwadi kunofananidzwa nokuramba murayiro, nokuti murayiro waMwari wakamisikidzwa mumitemo Yake yechiporofita.

“Zvakazarurwa hachisi chisikwa kana kuti kugadzirwa kwechinhu chitsva, asi kuratidzwa kwechimwe chinhu icho, kusvikira chazarurwa, chainge chisingazivikanwi kuvanhu. Zvokwadi huru dzisingaperi dziri muvhangeri dzinoburitswa pachena kubudikidza nokutsvakisisa nesimba rose uye nokuzvininipisa pamberi paMwari. Mudzidzisi wokudenga anotungamirira pfungwa dzomutsvakiri anozvininipisa wezvokwadi; uye nokutungamirirwa noMweya Mutsvene, zvokwadi dzeShoko dzinoziviswa kwaari. Uye hapana imwe nzira yokuwana zivo ine chokwadi chikuru uye inobudirira kupfuura kutungamirirwa nenzira iyi. Chipikirwa choMuponesi chakanga chiri chokuti, ‘Asi kana iye, Mweya wezvokwadi, asvika, uchakutungamirirai muzvokwadi yose.’ Kubudikidza nokupiwa kwaMweya Mutsvene ndipo patinoitwa kuti tinzwisise Shoko raMwari.

Munyori weMapisarema anonyora achiti, “Jaya angachenesa nzira yake nei? Nokurichenjerera maererano neshoko renyu. Ndakakutsvakai nomwoyo wangu wose; regai kuti nditsauke pamirayiro yenyu.... Zarurai meso angu, kuti ndione zvinhu zvinoshamisa zviru mumurau wenyu.”

“Tino rairwa kutsvaka chokwadi sokutsvaka pfuma yakavanzwa. Ishe vanozarurira kunzwisisa kwomutsvaki wechokwadi anotsvaka nechokwadi; uye Mweya Mutsvene anomugonesa kubata zvokwadi dzechizaruro. Izvi ndizvo zvinorehwa nomunyori wamaPisarema paanokumbira kuti meso ake azarurwe kuti aone zvinhu zvinoshamisa zvinobva mumurayiro. Kana mweya uchishuva zvikuru ukuru hwakanaka hwaJesu Kristu, pfungwa dzinogoneswa kubata kubwinya kwenyika iri nani. Tinogona kunzwisisa zvokwadi dzeShoko raMwari bedzi nerubatsiro rwoMudzidzisi woumwari. Muchikoro chaKristu tinodzidza kuva vanyoro nevanozvininipisa, nokuti tinopiwa kunzwisisa kwezvakavanzika zvoumwari.” Sabbath School Worker, December 1, 1909.

การปฏิเสธข่าวสารหรือวิธีการของฝนปลายฤดู ย่อมเป็นการปฏิเสธพระบัญญัติของพระเจ้า เมื่อเยเรมีย์กล่าวว่า “เขาทั้งหลายมิได้เชื่อฟังถ้อยคำของเรา หรือพระบัญญัติของเรา แต่ได้ปฏิเสธเสีย” ท่านก็กำลังเห็นพ้องกับโฮเซยา

Watu wangu wanaangamizwa kwa kukosa maarifa; kwa sababu umeikataa maarifa, mimi nami nitakukataa, ili usiwe kuhani kwangu; kwa kuwa umeisahau sheria ya Mungu wako, mimi nami nitawasahau watoto wako. Hosea 4:6.

Ruzivo runorambwa namapenzi ndirwo kuwedzera kwezivo, kwakadomwa naDhanieri sekunoitika panguva yokupedzisira. Panguva yokupedzisira muna 1798, uyezve panguva yokupedzisira muna 1989, pakava nokuwedzera kwezivo kwakaiswa mumutemo nemutumwa akasarudzwa naMwari kuti ashandise paakanga achimisa hwaro hwezvizvarwa zviviri izvozvo zvinoenderana. Zvokwadi dzehwaro idzodzo dzakarongwa nemimwe mitemo yeBhaibheri yakazarurirwa vatumwa vakasarudzwa venhorondo dzadzo dzakasiyana, uye zvokwadi dzehwaro idzodzo ndidzo nzira dzekare dzaJeremia, uye ndidzo zvokwadi dzinopedzisira dzichimirira mafuta emashoko eMidnight Cry neLoud Cry. Kunaya kwemvura yokupedzisira kunobereka shoko reMidnight Cry munhorondo yokusimbiswa kwezana namakumi mana nezvina zvamazana, uye mushure maizvozvo kunobereka shoko reLoud Cry munhorondo yokuunganidzwa kwerimwe boka raMwari richiri muBhabhironi. Kunaya kwemvura yokupedzisira zvose ishoko uye nzira inobudisa shoko racho. Kuwedzera kwezivo kwaDhanieri kunotanga nzira yokuedzwa ine nhanho nhatu.

Iye akati, Enda hako, Danieri; nokuti mashoko aya akapfingirwa uye akasimbiswa nechisimbiso kusvikira panguva yokuguma. Vazhinji vachacheneswa, vachaitwa vachena, uye vachaedzwa; asi vakaipa vachaita zvakaipa; uye hakuna kana mumwe wavakaipa achanzwisisa; asi vakachenjera vachanzwisisa. Danieri 12:9, 10.

Ababi ba Daniyeli nibo banyari b'ibyezero bo muri Matayo bahitamo kugumya imimerere yabo y'i Lawodikiya. Iyo mimerere yabo igaragarira mu ntambwe ya gatatu y'ibigeragezo bitatu bya Daniyeli, igihe abanyabwenge n'ababi bombi bageragezwa. Ikigeragezo cya nyuma ni ho urubanza rushyirwa mu bikorwa, kandi ayo matsinda yombi akagaragaza niba afite amavuta.

“Puye mapisarema aya anodzidzisa kuti hakuzovi nenguva yokuedzwa pashure porutongo. Kana basa revhangeri rapedzwa, pakarepo panotevera kuparadzaniwa pakati pevakanaka nevakaipa, uye magumo echikwata chimwe nechimwe anobva asimbiswa nokusingaperi.” Christ's Object Lessons, 123.

Kuonetsedzwa kwehunhu pakuedzwa kwechitatu kunoratidza vanamati kuti vangava muRaodhikia benzi kana muFiradherfia akachenjera. Kuedzwa kwekupedzisira kunoitwa pamwe chete neshoko remvura yokupedzisira, rakabudiswa pachena nenzira yemvura yokupedzisira. Kuramba nzira yemvura yokupedzisira kunoisa mweya womunhu pachinzvimbo chokuti haagani kunzwisisa shoko remvura yokupedzisira. Shoko nenzira zvinoiswa pachena naIsaya sokuwedzwa kwekupedzisira.

Ndianiko achadzidzisa zivo? Uye ndianiko achaita kuti anzwisise dzidziso? Ndivo vakarumurwa pamukaka, uye vabviswa pamazamu. Nokuti murairo unofanira kuva pamusoro pomurairo, murairo pamusoro pomurairo; mutsetse pamusoro pomutsetse, mutsetse pamusoro pomutsetse; pano zivishoma, uye apo zivishoma: Nokuti achataura kuvanhu ava nemiromo inokakama, uye norumwe rurimi. Kwavari iye akati, Uku ndiko kuzorora kwamungazorodza nako vaneta; uye uku ndiko kuzorodzwa: asi havana kuda kunzwa. Asi shoko raJehovha rakava kwavari murairo pamusoro pomurairo, murairo pamusoro pomurairo; mutsetse pamusoro pomutsetse, mutsetse pamusoro pomutsetse; pano zivishoma, uye apo zivishoma; kuti vaende, uye vadonhe shure, uye vaputswe, uye vabatwe nomusungo, uye vatorwe. Naizvozvo inzwai shoko raJehovha, imi varume vanozvidza, vanotonga vanhu ava vari muJerusarema.

Nokuti makati, Takaita sungano norufu, uye neSheori takaita chibvumirano; kana shamhu inofashukira ikapfuura, haingasviki kwatiri: nokuti takaita nhema utiziro hwedu, uye takazvivanza pasi pokunyengera: Naizvozvo zvanzi naIshe Jehovha, Tarirai, ndinoisa muZioni dombo kuti rive nheyo, dombo rakaidzwa, dombo rinokosha repakona, nheyo yakasimba: unotenda haangamhanyi-mhanyi. Kutonga ndichakuisa kumutsetsewo, uye kururama kutambo yokuyeres; uye chimvuramabwe chichaparadza utiziro hwenhema, uye mvura zhinji dzichafukidza nzvimbo yokuvanda. Uye sungano yenyu norufu ichabviswa, uye chibvumirano chenye neSheori hachizomiri; kana shamhu inofashukira ikapfuura, ipapo muchatsikwa-tsikwa nayo. Isaya 28:9–18.

“kuwomba kwa chilango” kwa uneneri wa m’Baibulo ndi vuto lopita patsogolo la lamulo la Lamlungu, limene liyamba pa lamulo la Lamlungu limene likubwera posachedwa ku United States. Alaodikeya opusa ndi oipa aja amene alibe “chikondi cha choonadi,” ndipo chotero amakana kuwonjezeka kwa chidziwitso, amakhulupirira kuti “kuwomba kwa chilango” “sikudza” kuwafikira, pakuti, mwa zinthu zina, anasankha kuvomera tanthauzo labodza la chizindikiro cha Roma mu uneneri wa m’Baibulo. Pochita zimenezi, anatulutsa chitsanzo chabodza cha uneneri chozikidwa pa maziko awo a uneneri. Maziko awo amangidwa pa mchenga, umene ukuyimira unyinjira wa timiyala tating’ono tophwanyidwa. Maziko a anzeru amamangidwa pa Mwala mmodzi yekha.

Ndokuda kwenyasha dzaMwari dzandakapiwa, somuvaki mukuru akachenjera, ndakateya hwaro, uye mumwe anovaka pamusoro pahwo. Asi munhu mumwe nomumwe ngaachenjera kuti anovaka sei pamusoro pahwo. Nokuti hakuna mumwe angateya rumwe hwaro kunze kwehwaro hwakatoiswa, ndihwo Jesu Kristu. Zvino kana munhu achivaka pamusoro pehwaro uhwu nendarama, nesirivha, namabwe anokosha, kana nemiti, nouswa, namashanga; basa romunhu mumwe nomumwe richaratidzwa pachena; nokuti zuva richazvizivisa, nokuti zvichazarurwa nomoto; uye moto uchaedza basa romunhu mumwe nomumwe kuti ndorudzii. 1 VaKorinte 3:10–13.

Misingi yenhema inopesaniswa nomusingi wechokwadi, unova Kristu Jesu—Dombo. Kuti musingi ndewechokwadi kana kuti wenhema kunoratidzwa mukuedzwa kwekupedzisira pamatatu aDhanieri. Izvi “zvinoratidzwa nemoto”—moto weMutumwa weSungano, uyo achakurumidza kuuya kutemberi Yake. Ipapo panoratidzwa boka rakaita sungano norufu, uye panoratidzwawo boka rakaita sungano youpenyu.

Tarirai, ndichatuma nhume yangu, uye ichagadzira nzira pamberi pangu; uye Ishe, wamunotsvaka, achakurumidza kuuya kutemberi yake, iyo nhume yesungano, wamunofarira: tarirai, achauya, ndizvo zvinotaura Jehovha wehondo. Asi ndiani angatsungirira zuva rokuuya kwake? uye ndiani angamira paanenge achioneka? nokuti akafanana nomoto womunyungudutsi, uye nesipo yevawachi vemicheka; uye achagara somunyungudutsi nomuchenesi wesirivha; uye achachenesa vanakomana vaRevhi, achivanatsa segoridhe nesirivha, kuti vabayire Jehovha chipiriso mukururama. Ipapo chipiriso chaJudha neJerusarema chichafadza Jehovha, sezvazvakanga zvakaita pamazuva akare, uye semakore apfuura. Uye ndichaswedera kwamuri nokuda kwokutonga; uye ndichava chapupu chinokurumidza pamusoro pevairoyi, napamusoro pemhombwe, napamusoro pevanopika

nhema, napamusoro paavo vanodzvinirira mubati webasa pamuhoro wake, chirikadzi, nenherera, uye vanotsausa mutorwa pakodzero yake, vasingandityi, ndizvo zvinotaura Jehovha wehondo. Maraki 3:1–5.

Mjumbe wa Agano hukaribia katika hukumu wakati mchakato wa kupimwa wa Danieli unafikia jaribio la tatu, na wenye hekima pamoja na waovu wanajaribiwa. Mchakato huo wa hatua tatu wa kupimwa wa Danieli huanza wakati wa mwisho, kitabu cha Danieli kinapofunguliwa muhuri na maarifa kuongezeka. Kuongezeka huko kwa maarifa huletwa katika uwazi kupitia kazi ya mjumbe mteule anayepiga tarumbeta. Mjumbe huyo anatajwa na Malaki kuwa “mjumbe” ambaye “huiandaa njia” kabla ya kuwasili kwa Mjumbe wa Agano, ambaye hufunua kwa moto ni nani aliyeingia katika agano pamoja Naye, au ni nani aliyechagua kufanya agano na mauti. Katika historia ya Millerite Kristo alikuja ghafula hekaluni Mwake tarehe 22 Oktoba, 1844, alama ya njia inayoashiria kimbele sheria ya Jumapili iliyo karibu kuja.

“Kuja kwa Kristo kama Kuhani wetu Mkuu katika Patakatifu pa Patakatifu, kwa ajili ya utakaso wa patakatifu, kunakoonyeshwa katika Danieli 8:14; kuja kwa Mwana wa Adamu kwa Mzee wa Siku, kama kunavyowasilishwa katika Danieli 7:13; na kuja kwa Bwana katika hekalu Lake, kama alivyotabiri Malaki, ni maelezo ya tukio lilo hilo; na jambo hili pia linaonyeshwa na kuja kwa bwana-arusi kwenye arusi, kama alivyolieleza Kristo katika mfano wa wanawali kumi, wa Mathayo 25.” *The Great Controversy*, 426.

Kweyedza kwa Daniel katatu kwekupedzisira kunoitika panguva yemurau weSvondo uri kuuya nokukurumidza, apo Mutumwa weSungano anosvika kuti aratidze nomoto kuti ndiani akaita sungano noupenyu kana norufu, izvo zvakaiswa mumamiriro avaRevhi. Apo Maraki anotsanangura mhandara dzakachenjera nedzisina njere dzaMateu, idzo dziri vaRaodhikia nevaFiradherfia vaJohani, uye vakachenjera nevakaipa vaDanieri, mapoka ose ari maviri anoedzwa nomoto, uye ipapo anoratidza kuti ndiani ari, kana kuti asiri, muRevhi.

Walewi ni chisimbo cha awo wakayimilira mwakugomezgeka mu viwukirano viwiri vya vikumba vya ng’ombe vyagolide. Viwukirano vyakwamba ni vya Aroni, ndipo vya wiri ni viwukirano vya Yerobowamu. Mu viyelezgero vyose viwiri, Walewi wakimilira wakugomezgeka, ndipo viyelezgero vyose viwiri vikupereka wakaboni wa wiri wa kugomezgeka kwa gulu ilo likuyimirika na Walewi pa dango la Sabata la pa Sande ilo lili pafupi kwiza. Aroni wakapanga chikumba cha ng’ombe chagolide. Golide ni chisimbo cha Babuloni, ndipo chikumba cha ng’ombe ni chithuzithuzi cha chirombo. Kufuma apo wakimikiska chiphikiro, ndipo wanthu wambura mahara wakavina wali viwemi yayi kuzingilira chikumba cha ng’ombe. Viwukirano vyawo vyose vikakhazikika ndipo vikachiskika na kukana kwawo Mozesi, mthenga wakusankhika.

Ipapo sinabi ni Moises kay Aaron, “Ano ang ginawa sa iyo ng bayang ito, at nagdala ka sa kanila ng gayon kalaking kasalanan?” At sinabi ni Aaron, “Huwag sanang magningas ang galit ng aking panginoon: nalalaman mo ang bayang ito, na sila’y nakahilig sa kasamaan. Sapagkat sinabi nila sa akin, ‘Gawan mo kami ng mga diyos, na mangunguna sa amin; sapagkat tungkol sa Moises na ito, ang lalaking nag-ahon sa amin mula sa lupain ng Egipto, ay hindi namin nalalaman kung ano na ang nangyari sa kaniya.’ At sinabi ko sa kanila, ‘Sinomang may ginto, ay alisin nila ito.’ Kaya ibinigay nila sa akin: pagkatapos ay inihagis ko iyon sa apoy, at

lumabas ang guyang ito.” At nang makita ni Moises na ang bayan ay hubad; (sapagkat sila’y hinubaran ni Aaron sa kanilang kahihyan sa harap ng kanilang mga kaaway:) si Moises ay tumayo sa pintuang-daan ng kampamento, at nagsabi, “Sino ang nasa panig ng Panginoon? Lumapit siya sa akin.” At ang lahat ng mga anak ni Levi ay nagpisan sa kaniya. At sinabi niya sa kanila, “Ganito ang sabi ng Panginoon, ng Dios ng Israel, ‘Isakbat ng bawat isa ang kaniyang tabak sa kaniyang tagiliran, at pumaroon at pumarito mula sa pintuang-daan hanggang sa pintuang-daan sa buong kampamento, at patayin ng bawat isa ang kaniyang kapatid, at ng bawat isa ang kaniyang kasamahan, at ng bawat isa ang kaniyang kapuwa.’” At ginawa ng mga anak ni Levi ayon sa salita ni Moises: at nang araw na yaon ay nabuwal sa bayan ang may tatlong libong lalaki. Exodo 32:21–28.

Abo vakatamba vaive vaRaodhikia vakaratidza “nyadzi dzokusapfeka kwavo,” inova yambiro yedenda rechitanhatu, yambiro yokukosha kwokunzwisisa zvakarurama kuumbwa kwakapetwa katatu kweRoma yazvino somugwenga, chikara, nomuprofita wenhema. Yambiro iyoyo inopikisa zvikuru dudziro yaUriah Smith yake pachake, iyo yakaparadza zvokwadi dzakabatana nedenda rechitanhatu neAmagedhoni.

Avo vakaratidzira chimiro chavo cheRaodhikia vakanga varamba simba remunhu akasarudzwa semutumwa uye vakaratidza kunzwisisa kwakafanana kwakavhiringidzika nekwavaya vanosarudza kuzivisa chiratidzo chaSatani che“the daily” sechiratidzo choumwari chebasa raKristu munzvimbo tsvene. Vakati kusunungurwa kwavo kwakabva kuna mwari wokufananidzira, asi mwari wavakasarudza kunamata akanga ari chiratidzo chamwari weIjipiti, uye Ijipiti chiratidzo cheshato. Sezvakanga zvakaita neAdventism yeRaodhikia, vakaramba chokwadi chokuti “the daily” chiratidzo cheRoma yechihedheni, shato, uye vakazivisa chiratidzo chaSatani sechiratidzo chaKristu.

“මනුෂ්‍ය පුනර්ජානනයේ, මිසරයේ රජ වූ ආරාමයේ වීරුද්ව ඔබගේ මුහුණ යොමුකර, ඔහුටත් මුළු මිසරයටත් වීරුද්ව අනාවැකි කියන්න. කථා කොට මසෙයේ කියන්න: ස්වාමීන්වහන්සේ වූ දවේයන්වහන්සේ මසෙයේ වදාරන සේක: බලව, මිසරයේ රජ වූ ආරාමයේ, නුඹට වීරුද්ව මම සිටිමි; තම ගංගා මධ්‍යයේ වැටීර සිටින මහත් නාගයා වන නුඹ, ‘මගේ ගංගාව මගේමය; එය මා විසින් මා සඳහා සාදාගෙන ඇත්තමේ’ යයි කියා ඇත.” එසකියලේ 29:2, 3.

Avaipikisi vaAaroni vakatenda nhema yokuti chiratidzo cheshato, chaimiririrwa nemhuru yendarama, ndiye aiva mwari akanga avasunungura kubva muuranda hweEgipita. Adventismu yeRaodikia inotenda nhema yokuti chiratidzo cheRoma yechihedheni (shato), chinomiririrwa ne“zuva nezuva,” chiratidzo chaKristu, uyo basa rake nderekununura vanhu kubva muuranda hwechivi muhushumiri hwake munzvimbo tsvene yekudenga. Vakaramwawo mutumwa akasarudzwa, sezvakaitawo Adventismu yeRaodikia mukukakavara pamusoro pechiratidzo che“zuva nezuva.”

Muchizvarwa chokutanga (1844 kusvika 1888) cheAdventism yeRaodhikia, vakaramba basa raMiller pakuzivisa nguva nomwe. Muchizvarwa chechipiri (1888 kusvika 1919) vakatanga nzira yokuramba chokwadi che“zuva nezuva.” Muchizvarwa chavo chechitatu (1919 kusvika 1957) vakanga vadzokera pakunzwisisa kwePurotesitendi yakatsauka kuti makororo avanhu vako

ndiAntiochus Epiphanes. Pana Gunyana 11, 2001 vakaramba basa reIslam muchiporofita cheBhaibheri apo nhamo yechitatu yakasvika pazuva iroro. Chokwadi chimwe nechimwe chezvina izvozvwo chakatsigirwa naMiller uye chinomiririrwa pamatafura maviri aHabhakuki, uye chimwe nechimwe ichokwadi chenheyo chinonzi ndechebasa raMiller, uyo Hanzvadzi White anodana kuti “akasarudzwa.”

Uasi wa Yeroboamu ulianza mwanzoni mwa ufalme wa kaskazini, ulioundwa na makabila kumi yaliyomfanya Yeroboamu kuwa mfalme wao wa kwanza. Yeroboamu alitengeneza ndama wawili wa dhahabu, akamweka mmoja Betheli, maana yake nyumba ya Mungu, na mwingine Dani, maana yake hukumu. Kwa pamoja, Betheli na Dani vinawakilisha muungano wa kanisa (Betheli) na dola (Dani). Nayo kama ilivyokuwa katika uasi wa Haruni, wale ndama walitengenezwa kwa dhahabu, ishara ya Babeli, na wote wawili walikuwa sanamu ya mnyama. Kama ilivyokuwa kwa Haruni, Yeroboamu aliweka sikukuu ya kila mwaka na akawatambulisha wale ndama kuwa ndio miungu iliyowakomboa watu wa Mungu kutoka Misri.

Jeroboamu akati mumwoyo make, Zvino ushe uhwu huchadzokera kuimba yaDhavhidhi; kana vanhu ava vakakwira kundobayira zvizibayiro muimba yaJehovha paJerusarema, ipapo mwoyo yavanhu ava ichadzokerazve kuna ishe wavo, iye Rehobhoamu mambo waJudha; uye vachandiuraya, vagodzokerazve kuna Rehobhoamu mambo waJudha. Naizvozvwo mambo akarangana navamwe, akagadzira mhuru mbiri dzendarama, akati kwavari, Zvanyanya kukunetsai kukwira kuJerusarema; tarirai vamwari venyu, imi vaIsraeri, vakakubudisai munyika yeIjipiti. Akaisa imwe paBheteri, imwe akaisa paDhani. Chinhu ichi chikava chivi; nokuti vanhu vakaenda kunonamata pamberi peimwe, kusvikira kuDhani. Akaitawo imba yenzvimbo dzakakwirira, akagadza vaprista kubva kuvanhuwo zvavo, vakanga vasiri vanakomana vaRevhi. Jeroboamu akagadzawo mutambo mumwedzi wechisere, nezuva regumi neshanu romwedzi, wakafanana nomutambo uri muJudha; akabayira pamusoro peatari. Ndizvo zvaakaita paBheteri, achibayira mhuru dzaakanga agadzira; uye akaisa paBheteri vaprista yenzvimbo dzakakwirira dzaakanga aita. Naizvozvwo akabayira pamusoro peatari yaakanga agadzira paBheteri nezuva regumi neshanu romwedzi wechisere, iwo mwedzi waakanga azvifungira mumwoyo make; akagadzirira vana vaIsraeri mutambo, akabayira pamusoro peatari, akapisawo zvinonhuhwira. I Madzimambo 12:26–33.

Jeroboamu “akafunga moyoni mwake,” jambo linalowakilisha kazi ya Uriah Smith katika kuingiza “tafsiri ya kibinafsi” ambayo juu yake aliujenga mfano wake wa kinabii. Jeroboamu alifuata mfano wa Haruni na kwa hivyo akampotosha mungu wa Misri kana kwamba ndiye Mungu wa kweli. Mungu ambaye Haruni na Jeroboamu walitengeneza alitegemezwa juu ya matumizi yasiyo sahihi ya ishara ya tabia ya Roma iliyo ya namna mbili kama ishara ya uongozi wa dola na uongozi wa kanisa. Haruni na Jeroboamu walikuwa wakitambulisha sanamu ya uweza wa joka, kwa ishara ya sanamu ya mnyama. Hivyo, historia hizo mbili takatifu za uasi zinawakilisha jaribu kuu la watu wa Mungu, ambalo kwa hilo hatima yao ya milele itaamuliwa. Jaribu hilo, kulingana na uvuvio, ni jaribu la kufanyizwa kwa sanamu ya mnyama.

Gakava rokutanga pamusoro pechiratidzo cheRoma sevapambi vevanhu vako, iro rakazosvika pachati yevapayona ya 1843, rakataura kuti Antiokusi Epifane ndiye akanga ari mupambi,

pachinzvimbo chechokwadi chokuti vapambi iRoma. Gakava rokutanga iri rakamiririra gakava rokupedzisira pamusoro pokuti vapambi vevanhu vako iRoma, apo zvino kwava kupikiswa kuti United States ndivo vapambi, kwete Roma. Asi Antiokusi mucherechedzo weUnited States mundima yegumi kusvika yegumi neshanu yaDhanieri gumi nechimwe, saka nhema yokutanga nenhema yokupedzisira pamusoro pokuti ndiani anomiririrwa zvakafanana.

Kusaziva kwakadzama nokuvhiringidzika pamusoro pezvaimiririrwa naAntiochus mumazuva okupedzisira kunobereka kuvhiringidzika pamusoro pechifananidzo chechikara, sezvakaitawo kupanduka kwaAroni naJerobhoamu. Kuvhiringidzika pamusoro pechifananidzo chechikara kuri kuitika panguva chaiyo iyo muedzo mukuru wavanhu vaMwari uri kuumbwa kwechifananidzo chechikara.

“Jehovha vandiratidza pachena kuti mufananidzo wechikara uchagadzirwa nguva yokuedzwa isati yapera; nokuti ndiwo uchava muedzo mukuru kuvanhu vaMwari, nawo magumo avo asingaperi achasarudzwa. Chimiro chamakabata chakazara nokusawirirana kwakavhiringidzika zvokuti vashoma chete ndivo vachanyengerwa.

“Katika Ufunuo 13 somo hili linawasilishwa kwa uwazi; [Ufunuo 13:11–17, imenukuliwa].”

“Ichi ndicho chiyero icho vanhu vaMwari vanofanira kuva nacho vasati vaiswa chisimbiso. Vose vakaratidza kuvimbika kwavo kuna Mwari nokuchengeta murayiro Wake, uye vachiramba kugamuchira sabata yenhema, vachava pasi pomureza waIshe Mwari Jehovha, uye vachagamuchira chisimbiso chaMwari mupenyu. Avo vanosiya chokwadi chinobva kudenga uye vachigamuchira sabata reSvondo, vachagamuchira chiratidzo chechikara.” Manuscript Releases, vhoriyamu 15, 15.

Pakhwa apo Mudumbu White a paema mushanguluko waMiller wokuti “cha zuva na zuva” chinomirira Roma yechihedheni, vakati kubvira muna 1844, “mishanguluko mimwe,” muchimiro cheuwandu, yakagamuchirwa, uye yakabereka “rima nenyongano.” Nyongano inobudiswa nemishanguluko yenhema pamusoro pe“cha zuva na zuva,” icho chiri chiratidzo cheRoma yechihedheni, se“makororo avanhu vako,” inobereka nyongano nerima pamusoro pomusiyano uri pakati peRoma nemufananidzo weRoma.

Ingxabano yokuqala neyokugcina ephathelene nophawu lweRoma yenzeka phakathi kwabantu besivumelwano sangaphambili ababesedluliswa, kanye nabantu ababese beba ngabantu bakaNkulunkulu besivumelwano esisha. Leyo ngxabano yayihlanganisa ukungafuni ukubuswa yimithetho esunguliwe yolimi, ngokuba igama elithi “also” evesini leshumi nane lalingamukelwa amaProthestani, ngaleyo ndlela ethi abaphangi kumele babe ngamandla afanayo amelwe emavesini angaphambili.

Zvaimirira kutsauka kweMagwaro apo Antiochus akamanikidzwa kuva “vabvuti.” Kwaiva kududzirwa kwega, nokuti dzidziso ipi neipi yenhema inopesana nechokwadi kududzirwa kwega. Gakava racho pacharo rakazova chokwadi chenheyo, nokuti rakanyorwa pachati yemapiyona ya1843. Kusimbiswa kwechati iyi nokufemerwa kwakatsinhira nekusimbisa “vabvuti” sechiratidzo cheRoma, uye kwakakurisa ukuru hwechokwadi ichi, nokuti kuramba dzidziso iyi kwaireva kuramba zvole zviri zviriviri, nheyo nesimba reMweya weChiporofita.

Kunzwisisa kwakaringana kwe“vapambi vavanhu vako” sekumirira Roma, kwakawedzerwa pamuenzaniso wechiporofita wakapiwa William Miller nengirozi, nokuti kwaipindirana nomuenzaniso wechiporofita waakazosvika pakunzwisisa nokuparidza, unoti: Roma yechihedheni neRoma yepapa ndizvo zvakanga zviru hwaro hwekushandiswa kwake kwose kwechiporofita.

Kutolika kwapachivande kwa Uriah Smith, uko kwakamuzindikirisha mfumu ya kumpoto ya pa Danieli 11:36 kuti ndi France, ndipo kenaka pa vesi 40 kuti ndi Turkey, kunali kuzindikiritsa molakwika kawiri mfumu ya kumpoto. Kukana kwa Smith maziko mu 1863 kunabala khungu lauzimu limene linamulepheretsa kuona lamulo lofunika kwambiri la uneneri, lakuti: pafupifupi pa nthawi ya Khristu, uneneri unkasonyeza magulu amakono auzimu amene anali ataimiridwa kale ndi magulu akale enieni. Paulo anaphunzitsa mwachindunji choonadi chimenechi pamene anasonyeza kuti chimene chinayamba kubwera chinali chenicheni, ndipo pambuyo pake chauzimu.

Asi icho chisiri chomweya hachizi icho chakatanga, asi icho chiri chepanyama; uye pashure ndipo pane icho chomweya. 1 VaKorinte 15:46.

USmith wayengowabantu besivumelwano ababengene esikhundleni sobuProthestani obuhlubukileyo njengabantu bakaNkulunkulu, kodwa wakhuthaza ukuhlubuka kwabo ngesikhathi enqaba izikhathi eziyisikhombisa, futhi wethula ishadi lakhe lika-1863. Ukusebenzisa kwakhe incazelo yakhe yangasese kwaveza ukuqonda okungamanga kwe-Armagedoni encwadini yeSambulo isahluko seshumi nesithupha, okuyilona futhi olunye uvivinyo mayelana nokuqonda okulungile kweRoma.

Mukukakavadzana kwokutanga pamusoro pamakororo, Smith aimiririra avo vakanga vakabatanidzwa nokuzadzika kwokutanga kwemufananidzo wavanasikana gumi vakanga vari mhandara. Naizvozvo, nemaonero ake pachake pamusoro pamambo wokumusoro, anomiririra vanhu vesungano vakanga vachidarikwa pakati pa 1856 na 1863, pavaiva Kereke yeSeventh-day Adventist yeRaodhikia. Sezvakanga zvakaita kumaPurotesitendi mukukakavadzana pamusoro pamakororo, Smith akashaisa hanya nesimba rechimiro chegirama rechitsauko icho chaakanganisa nedudziro yake yega, nokuti maererano negirama mambo wokumusoro kubva pandima makumi matatu neimwe kusvika pandima makumi mana neshanu nguva dzose uye iye oga isimba rehupapa.

Kuburikidza nenharo pamusoro pe“zvezuva nezuva,” nhema dzakapinzwa munhoroondo yeAdventist naWillie White naA. G. Daniells kuti vatsigire maonero ekare echiPurotesitendi okuti “zvezuva nezuva” zvaimiririra ushumiri hwaKristu hwemunzvimbo tsvene. Nhoroondo iyoyo chaiyo yakaratidzwa muMatafura aHabhakuki, asi zvinokosha kucherechedza chapupu chenhema chakabatanidzwa nekusimudzirwa nekusimbiswa kwemaonero asiri iwo, nokuti kunzwisisa kwakaringana kwakazivikanwa naMiller muna VaTesaronika Wechipiri, apo nyaya yacho iri musiyano uri pakati peavo vanoda chokwadi naavo vanotenda nhema.

Kusawirirana pamusoro pe“zuva nezuva” kunowedzera kunzwisisa kwe“murayiro pamusoro pemurayiro” kuti kusawirirana kwakupedzisira kweRoma kunoitika panguva yekudururwa kweMweya Mutsvene. Sezvo Mweya Mutsvene achidururwa achibva kumusoro, simba rinobva pasi riri kusimuka richitora vava vanorigamuchira sesimba raMwari, kunyange zvazvo riri

kunyengedzwa kukuru.

“Matimba makuru maviri ari mukukakavadzana ari kushanda, rimwe richibva pasi, rimwe richibva kumusoro. Munhu ari wose ari pasi pefurira yakavanzika yerimwe kana yerimwe, uye mabasa ake acharatidza chimiro chekusunda kwaakabva. Avo vakabatana naKristu vachagara vachishanda mumitsara yaKristu. Avo vari mukuyanana naSatani vachashanda vachikurudzirwa nemutungamiri wavo, vachipikisa simba nokushanda kwoMweya Mutsvene. Kuda kwomunhu kwakasiyiwa kwakasununguka kuti kuita, uye nokuita kunoratidzwa kuti mweya upi uri kufambisa moyo. ‘Muchavaziva nezvibereko zvavo.’” The 1888 Materials, 1508.

Kupesana kwa kinabii katika ubishano wa “sadaka ya kila siku” ni kutambua ishara ya yule joka kuwa ishara ya Kristo. Wale wanaoikataa kweli, wanakataa pia wajibu wa Miller aliyeigundua kweli hii, na kwa kufanya hivyo wanamkataa Roho Mtakatifu na kutenda dhambi isiyosameheka.

Mu nzandiko ikurikira, tuzasesengura impaka zerekeye i Roma zabayeho nyuma gato y’itariki ya 11 Nzeri 2001.

“Tiri kurarama munguva umo upenyu hunokosha zvikuru uye hunonakidza zvikuru. Kuguma kwezvinhu zvole kwava pedyo. Zviitiko zvinokatyamadza zvicharamba zvichizarurwa pamberi pedu; nokuti masimba asingaoneki ari kubata basa, achiratidza kushanda kukuru. Masimba erima anobva pasi ari kushanda pamusoro pevanhu, uye vanhu vakaipa vari kushanda pamwe chete nengirozi dzakaipa kurwisa mirayiro yaMwari nokutenda kwaJesu; panguva imwe cheteyo simba rinobva kumusoro riri kushanda pamusoro paavo vanozvipira kune zvinofurirwa zvokudenga, uye vanhu vaMwari vari kushanda pamwe chete nezvisikwa zvokudenga zvine njere. Hapana chimwe kunze kwokutenda kwechokwadi, kwechokwadi chaiko, kuchakwanisa kutsungirira kudzvinyirirwa kuchauya pamusoro pomweya mumwe nomumwe womunhu mumazuva okupedzisira aya kuti umuedze nokumunatsa. Mwari anofanira kuva utiziro hwedu; hatigoni kuvimba nechimiro chokunze, kuzviti tiri chinhu, mhemberero, kana chinzvimbo, kana kufunga kuti nokuti tine zita rokuti tinorarama, tichakwanisa kumira pazuva rokuudzwa. Zvole zvinogona kuzununguswa zvichazununguswa, uye izvo zvinhu zvisingagoni kuzununguswa nokunyengera nokukanganiswa kwemazuva okupedzisira aya ndizvo zvichasara. Sungirirai mweya paDombo risingaperi; nokuti muna Kristu moga ndimo muchava nokuchengeteka. Jesu akarondedzera mazuva atiri kurarama maari semazuva engozi. Akati, ‘Asi sezvazvakanga zvakaita mumazuva aNoa, ndizvo zvichaitawo kuuya kwoMwanakomana womunhu. Nokuti sezvavakanga vakaita mumazuva iwayo akanga ari mafashamo asati auya, vachidya nokunwa, vachiroora nokuroodza, kusvikira pazuva rakapinda Noa muareka, vakasaziva kusvikira mafashamo auya, akavabvisa vole; ndizvo zvichaitawo kuuya kwoMwanakomana womunhu.’ ‘Saizvozvowo sezvazvakanga zvakaita mumazuva aRoti; vaidya, vainwa, vaitenga, vaitengesa, vaidyara, vaivaka; asi pazuva rimwe chetero Roti raakabuda muSodhoma kwakanaya moto nesarufa zvichibva kudenga, zvikavaparadza vole. Ndizvo zvichavawo pazuva iro Mwanakomana womunhu paanoratidzwa.’ ‘Mwanakomana womunhu paachauya mukubwinya kwake, nengirozi tsvene dzose pamwe chete naye, ipapo achagara pachigaro choushe chokubwinya kwake; uye marudzi ose achanganidzwa pamberi pake; iye achavaparadzanisa mumwe nomumwe, somufudzi

anoparadzanisa makwai nembudzi; uye achaisa makwai kuruoko rwake rworudyi, asi mbudzi kuruoko rworuboshwe. Ipapo Mambo achati kuna avo vari kuruoko rwake rworudyi, Uyai, imi makaropafadzwa naBaba vangu, garai nhaka youmambo hwamakagadzirirwa kubva pakuvambwa kwenyika.’ Mafambiro edu muupenyu uhwu ndiwo achasarudza mugumo wedu wokusingaperi ikoko; zvirikwatiri kuti titi tichava pamwe chete naavo vanogara nhaka youmambo hwaMwari, kana pamwe chete naavo vanoenda murima rokunze. Mwari akaita gadziriro yose nokuda kworuponeso rwedu; naizvozvo ngatishandisei izvo zvakatengwa nomutengo usingagoni kuyerwa. ‘Nokuti Mwari akada nyika zvikuru, zvokuti wakapa Mwanakomana wake wakaberekwa ari oga, kuti ani naani anotenda maari arege kufa, asi ave noupenyu husingaperi.’” Youth Instructor, Nyamavhuvhu 3, 1893.